

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

«ЕКОНОМІКО - ПРАВОВІ ДИСКУСІЇ»

Матеріали

*III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
студентів, аспірантів та науковців*

30 квітня 2022 року
м. Кропивницький

Міністерство освіти України
Льотна академія Національного Авіаційного Університету
Факультет менеджменту
Кафедра менеджменту та економіки
Кафедра права та правового регулювання авіаційної діяльності
(м. Кропивницький, Україна)
Вища школа управління охороною праці (м. Катовіце, Польща)
Авіаційний університет Грузії
Факультет бізнес адміністрування (м. Тбілісі, Грузія)
Вища школа професійного навчання (м. Вроцлав, Польща)
Приватна установа «Академія «Volashaq»
(м. Караганда, Республіка Казахстан)
Вища школа економіки, права та медичних наук ім. проф. Є. Ліпінського
(м. Кельце, Польща)
Карагандинський державний університет ім. академіка Е.А. Букетова
(м. Караганда, Республіка Казахстан)
Вища школа бізнесу та підприємництва при Міністерстві економічного
розвитку та скорочення бідності Республіки Узбекистан
(м. Ташкент, Республіка Узбекистан)
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС
України (м. Кропивницький, Україна)
ЗВО «Львівський університет бізнесу та права» (м. Львів, Україна)
ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» (м. Київ, Україна)
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука (м. Рівне, Україна)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Кафедра фінансів (м. Київ, Україна)
Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
Кафедра економіки, підприємництва та менеджменту (м. Київ, Україна)
Державний податковий університет
Кафедра аудиту, державного фінансового контролю та аналізу (м. Ірпінь, Україна)
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Кафедра менеджменту і логістики (м. Полтава, Україна)
Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки та підприємництва
Кафедра економічної теорії, маркетингу і економічної кібернетики
(м. Кропивницький, Україна)

УДК 330:340 (063)

Економіко – правові дискусії: матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та науковців, 30 квітня 2022 р. Кропивницький: ЛА НАУ, 2022. 403 с.

Організаційний комітет:

Смутчак З.В. (голова) – д.е.н., проф., завідувачка кафедри менеджменту та економіки, Льотної академії НАУ (м. Кропивницький, Україна);

Стецюк Б.Р. (співголова) – д.ю.н., проф., завідувач кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності Льотної академії НАУ (м. Кропивницький, Україна);

Георгій Євгенідзе – декан факультету бізнес адміністрування Авіаційного університету Грузії (м. Тбілісі, Грузія);

Комеліна О.В. – д.е.н., проф., завідувачка кафедри менеджменту та логістики Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна);

Лісовий А.В. – д.е.н., проф., завідувач кафедри аудиту та економічного аналізу Державного податкового університету (м. Ірпінь, Україна);

Жовновач Р.І. – д.е.н., проф., завідувачка кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики Центральноукраїнського національного технічного університету (м. Кропивницький, Україна);

Янковська Л.А. – д.е.н., проф., завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЗВО «Львівський університет бізнесу та права» (м. Львів, Україна);

Семикіна М.В. – д.е.н., проф., професор кафедри економіки та підприємництва Центральноукраїнського національного технічного університету (м. Кропивницький, Україна);

Бурлаєнко Т.І. – к.пед.н., доцент, завідувачка кафедри економіки, підприємництва та менеджменту Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (м. Київ, Україна);

Дубініна О.В. – к.пед.н., доцент, доцент кафедри публічного управління та проектного менеджменту Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (м. Київ, Україна);

Коломоєць О.Д. – к.ю.н., доцент, провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України (м. Кропивницький, Україна);

Батюк О.В. – д.ю.н., доцент, Волинський національний університет ім. Лесі Українки (м. Луцьк, Україна);

Давиденко Н.М. – д.е.н., проф., завідувачка кафедри фінансів Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ, Україна);

Боровик А.В. – к.ю.н., доцент, проректор з наукової роботи Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (м. Рівне, Україна);

Богдан Мохнацькі – професор, доктор хабілітований інженер, Вища школа управління охороною праці (м. Катовіце, Польща);

Доктор Ірена Маліновська (Irena MALINOWSKA) – к.ю.н., доцент факультету права та

внутрішньої безпеки, Вища школа економіки, права та медичних наук ім. проф. Є. Ліпінського (м.Кельце, Польща);

Аманжолова Ботагоз Атимтайвна – кандидат юридичних наук, професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики, асоційований професор, Карагандинський державний університет ім. академіка Е.А. Букетова (м. Караганда, Казахстан).

Відповідальний секретар організаційного комітету Вакуленко Н.С., старший лаборант кафедри менеджменту та економіки Льотної академії Національного авіаційного університету.

У збірнику опубліковано тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та науковців «Економіко–правові дискусії». Тези доповідей відображають результати наукових досліджень, присвячених розгляду різноманітних проблем, умов та чинників діяльності підприємств, визначенню соціально-економічних резервів підвищення їх конкурентоспроможності, вирішенню питань економічного та правового характеру. Для викладачів, аспірантів, студентів та науковців економічних та юридичних спеціальностей закладів вищої освіти. Може бути корисним також для підприємців, організаторів бізнесу та менеджерів підприємств.

Рекомендовано до видання Вченою радою Льотної академії НАУ
(Протокол № 7 від 25 травня 2022 року)

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

<i>Скиба Г.І., к.е.н., доцент</i>	184
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ЯК ЕФЕКТИВНОГО ІНСТИТУТУ ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
<i>Черненко К.В., к.е.н.</i>	186
КВС. ОБЛІК БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ	
<i>Шаповалова О.Ю., магістрантка (науковий керівник: Скиба Г.І., к.е.н., доцент)</i>	189
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Яременко Л.М., Гавриленко А.О.</i>	191
ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ	
Секція 5. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці	
<i>Мельник О.І., студент (науковий керівник: Новоселецький О. М., к.е.н., доцент)</i>	195
НЕЙРОННІ МЕРЕЖІ У ПРОГНОЗУВАННІ ВАЛЮТНОГО КУРСУ	
<i>Круш І. В., студент (науковий керівник: Новоселецький О. М., к.е.н., доцент)</i>	198
ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ НА ОСНОВІ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ	
<i>Андрущишина Г. М. (науковий керівник: Аверкина М.Ф., д.е.н., професор)</i>	199
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТАНУ ТА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ГАЛУЗЕЙ	
<i>Ворко С.С. (науковий керівник: Квасній Л.Г., к.е.н., доцент)</i>	202
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕРЕЖІ INTERNET-ТОРГІВЛІ	
<i>Карітон А. М.</i>	205
INFORMATION SUPPORT OF THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM	
<i>Криворучко О. В., д. т. н., професор, Костюк Ю. В., здобувач Phd (науковий керівник: Криворучко О. В., д. т. н., професор)</i>	207
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОГНОЗУВАННЯ ВИПАДКОВИХ ПРОЦЕСІВ НА БАЗІ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ	
<i>Підберезних І.Є.</i>	210
АСОЦІАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ РАД ТА ВИЩИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ЮРИСДИКЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (АСА-EUROPE)	
<i>Червоний В.В.</i>	212
ВЕБ-ПРОГРАМУВАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ ТА ЙОГО ОСНОВИ	
<i>Криницька Т. М. (науковий керівник: Аверкина М.Ф., д.е.н., професор)</i>	215
ІСНУЮЧІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	

встановленого на місяць, підлягає сплаті роботодавцями щомісяця. Такий мінімальний страховий внесок з 1 січня 2022 р. становить 1430 грн, а з 1 жовтня 2022 р. – 1474 грн. [1; 2].

3. Максимальну величину бази нарахування єдиного соціального внеску – максимальну суму доходу застрахованої особи, що дорівнює 15 мінімальним заробітним платам. З 1 січня 2022 р. така сума становить 97500 грн, а з 1 жовтня 2022 р. – 100500 грн. [1; 2].

4. За порушення законодавства про працю передбачені відповідні штрафні санкції.

Разом із тим, необґрунтоване підвищення мінімального рівня заробітної плати, як правило, призводить до порушення рівноваги попиту та пропозиції на ринку праці, збільшення безробіття, інфляції, посилення трудової мотивації та зміни встановлених пропорцій тарифної сітки країни.

З метою посилення виконання системою організації заробітної плати в країні своїх функцій пропонується: удосконалити методику розрахунку прожиткового мінімуму; мати за цільовий орієнтир в країні індекс Кейтца на рівні 50-60 %; розробити систему ефективних економічних і правових заходів для збільшення частки заробітної плати в структурі ВВП, зменшення рівня тіньової економіки та тіньової заробітної плати.

На нашу думку, зазначені пропозиції сприятимуть удосконаленню державного механізму регулювання мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму як ефективного інструменту формування відповідальної соціально-економічної політики України.

Список використаних джерел:

1. Мінімальна заробітна плата / Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua/ua/labour/salary/min> (дата звернення: 10.02.2022 р.).

2. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 03.02.2022 р.).

УДК 657.2

Черненко К.В., к.е.н.

Полтавський державний аграрний університет

KBS. ОБЛІК БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

Використання сучасних інформаційних технологій у діяльності будь-якої установи чи організації дозволяє значно підвищити оперативність обробки інформації та поліпшити якість одержаних даних. Однак порядок відображення в обліку наявного у бюджетній установі програмного забезпечення викликає низку запитань.

KBS. Облік бюджетної установи забезпечує автоматизацію бухгалтерського та фінансового обліку, розрахунку заробітної плати та ведення кадрового обліку

бюджетних установ, включаючи підготовку обов'язкової (регламентованої) звітності в установах, які фінансуються з державного, обласного та місцевого бюджетів, і ведуть облік за планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі.

Програма призначена для одержувачів, розпорядників, головних розпорядників бюджетних коштів, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, силових відомств, культури, науки і освіти, фінансових органів, органів казначейства в частині виконання кошторису на своє утримання.

Програму розроблено відповідно до вимог і положень діючих нормативних документів Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України (ДКСУ) з ведення бюджетного обліку, виконання бюджету. У програмі реалізовано стандартну методологію обліку для бюджетних установ відповідно до чинного законодавства України, з урахуванням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

До складу KBS. Облік бюджетної установи включено план рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, що діє відповідно до наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі» № 1203 від 31.12.2013р.

Функціональні можливості KBS. Облік бюджетної установи:

1. Фінансовий облік:

- облік затверджених кошторисних показників за загальним й спеціальним фондами;

- для коректного формування бюджетної звітності за коштами спеціального фонду передбачено ведення кошторисних показників витрат небюджетних коштів за кодами доходу, за рахунок отримання яких ці витрати будуть зроблені;

- реєстрація складу реєстрів документів, які передаються в ДКСУ. Контроль переданих за реєстрами документів;

- формування форм для друку та електронних файлів у форматі ПЗ «Мережа» ДКСУ.

2. Облік договорів:

- система веде облік договорів з постачальниками та покупцями з урахуванням їх специфікацій;

- пакетне вивантаження документів «Договір», «Додаткова угода», «Надходження ТМЦ», «Надходження НА» та «Отримання послуг», а також специфікацій до них для оприлюднення на єдиному веб-порталі використання публічних коштів E-Data.

3. Облік грошових коштів, зобов'язань:

- реєстрація взяття фінансових зобов'язань;

- формування платіжних документів - підготовка платіжних документів у Держказначейство для виконання платежів постачальникам, перерахування сум заробітної плати, підзвітних сум тощо;

- ведення розрахунків з постачальниками, покупцями й підзвітними особами;

- завантаження банківських виписок з ПТК «Клієнт казначейства – Казначейство».

4. Облік матеріальних цінностей:

- облік необоротних активів та запасів реалізовано відповідно до вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі;
- облік у розрізі джерел фінансування і КЕКВ;
- облік продуктів харчування, облік виробництва страв, ведення план-меню, розрахунок собівартості випуску.

5. Облік послуг:

- реалізація послуг стороннім організаціям (дозволяє проводити групові реалізації).

- надходження послуг від постачальників.

6. Облік ПДВ:

- налаштування методу обліку ПДВ за видами діяльності закладу, у тому числі, з прив'язкою до джерела фінансування та структурного підрозділу;
- вивантаження податкових накладних в усі системи електронної звітності.

7. Бухгалтерський облік взаєморозрахунків:

- виписка актів звірки взаєморозрахунків та проведення інвентаризації заборгованості дозволяє вести взаєморозрахунки у таких розрізах: джерела фінансування; КЕКВ; контрагент; договір; документ розрахунків (наявність даного розрізу залежить від функціональних опцій).

8. Заробітна плата та кадри:

- розрахунок заробітної плати у розрізі джерел фінансування та КЕКВ;
- розрахунок грошового забезпечення військовослужбовців і прирівняних до них осіб;
- розрахунок грошового утримання службовців на державній службі;
- розрахунок заробітної плати працівників відповідно до їх педагогічного навантаження;
- облік кадрів та аналіз кадрового складу. Автоматизація кадрового діловодства.

9. Звітність:

- облік ПДВ, реєстрація вхідних і вихідних податкових накладних;
- формування стандартних бухгалтерських звітів, які дозволяють аналізувати дані за залишками, оборотами рахунків та за проводками у різних розрізах (наприклад, Оборотно-сальдова відомість, Шахова відомість, Обороти рахунку, Картка рахунку, Аналіз субконто тощо) [1].

Програмні рішення KBS. Облік бюджетної установи – обрані, апробовані та успішно застосовуються органами виконавчої влади, їх територіальними підрозділами, регіональними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування і підвідомчими установами. Рішення призначені для автоматизації ведення обліку в усіх установах бюджетного сектора: державні управління та інспекції, фонди, місцеві ради всіх рівнів; наукові інститути, середні школи, профтехучилища, коледжі, ліцеї, університети, академії, лікарні, поліклініки тощо.

Використання тиражованих рішень KBS в мережі підвідомчих установ дозволяє

істотно заощадити бюджетні кошти і організувати виконання бюджету, ведення бюджетного обліку і складання звітності на єдиних методологічних принципах в усіх підвідомчих установах.

Список використаних джерел:

1. Комплексні бюджетні установи. URL: <https://kbs.net.ua/products/accounting-budget-institution/> (дата звернення 17.02.2022).

УДК: 657

Шаповалова О.Ю.
магістрантка

*Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу,
«ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Київ, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Виробничо-господарська діяльність і фінансовий стан підприємств формуються під впливом різноманітних факторів і умов. До них належать рівень забезпеченості основними засобами, ефективність їх використання, ступінь зносу, правильність оцінки тощо. Проте протягом багатьох років амортизаційна політика всіх урядів незалежної України залишається найслабшою ланкою економічної політики. Побудована таким чином система амортизації не виконує своєї основної функції – не створює зацікавленості підприємців у оновленні основних фондів, упровадженні наукових розробок та новітніх технологій у виробництво.

Найефективнішим інструментом фінансування оновлення основних фондів є амортизація. Але незадовільне використання його потенціалу призвело до тенденції збільшення ступеня зносу основних засобів навіть за наявності значних обсягів інвестицій в основні засоби.

Амортизація – надзвичайно складне економічне явище. У ньому поєднуються особливості витрат виробництва та джерел коштів, процесу руху вартості та важелів контролю відтворення, відшкодування зношених і нагромадження нових засобів праці. Амортизаційні відрахування є найбільш суперечливими і цікавими з усіх економічних складових підприємств. Проте економісти не дійшли єдиної думки щодо природи амортизації, її функцій як джерела нагромадження тощо.

У багатьох дослідженнях ототожнюються поняття амортизації та зношування, амортизації й відшкодування, амортизації та грошових сум для відшкодування амортизації й амортизаційних відрахувань.

Метою дослідження є вивчення методичних аспектів обліку та аудиту основних засобів на підприємстві, виявлення основних проблем, пов'язаних з амортизацією, та розробка пропозицій щодо їх подолання.

Важливу роль у формуванні амортизаційної політики підприємства відіграє державна амортизаційна політика, основними завданнями якої є: